

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
020/2015	Fylkesrådet	23.01.2015
015/2015	Fylkestinget	16.02.2015

Høring - Forslag til forenkling av utmarksforvaltningen

Sammendrag

I denne saken uttaler Nordland fylkesting seg til en høring fra KMD om forslag til forenkling av utmarksforvaltningen i Norge. Endringer i oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene bør sees i sammenheng med den pågående kommunereformen. Utviklingsoppgaver av regional karakter bør imidlertid være tillagt et folkevalgt regionalt organ. Dette innebærer også ansvar for miljøoppgaver og naturressursforvaltning av regional karakter. En bærekraftig bestandsforvaltning som ser større områder under ett, ivaretas best av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen er best i stand til å foreta helhetlige prioriteringer og samordne ulike sektorer på et regionalt nivå som skaper en god balanse mellom bruk og vern. Dette handlingsrommet bør utvides, heller enn å innskrenkes. Regionale planprosesser er en viktig arena i denne sammenhengen.

Bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har sendt på høring en rapport fra en faggruppe som har framsatt forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Faggruppen er nedsatt av KMD i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD). Høringsfristen er 27. februar 2015.

Departementene har ikke tatt stilling til forslagene eller gjort en prioritering av tiltakene. Det er et ønske at høringsinstansene gir sine synspunkter på de foreslåtte tiltakene i rapporten. I følge mandatet skal faggruppen ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvolden punkt 8 «Levende lokaldemokrati». Gruppen skal legge til grunn at:

- Brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling.
- Kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulige oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.

- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.
- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

I tillegg har gruppen foreslått igangsetting av kompetanseutviklingstiltak for kommunene og avklaring av eiendomsforhold i utskiftede bo. Faggruppen har ikke innlemmet forvaltningen av kulturminner og kulturmiljøer i utmarka i sitt arbeid.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både en vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning.

Det vises for øvrig til vedlagte rapport fra faggruppen for mer informasjon.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Nordland fylkesting uttaler følgende til forslag om forenkling av utmarksforvaltningen:

1. Norge har behov for et robust regionalt nivå underlagt direkte folkevalgt styring som kan ta et regionalt lederskap i samarbeid med kommuner, institusjoner, organisasjoner, næringsliv og statlig forvaltning.
2. Det regionale nivået må få et klart definert ansvar for oppgaver/sektorer som er viktige for den regionale utviklingen. Dette innebærer også ansvar for miljøoppgaver og naturressursforvaltning av regional karakter. Fylkesmannsembetets oppgaver bør konsentreres om å ivareta statlige interesser, kontroll og tilsyn. Utviklingsoppgaver må ligge til det regionale folkevalgte nivået.

3. Det er viktig at vurderingen rundt kommunenes oppgaver sees i sammenheng med den pågående kommunereformen. Hvilke oppgaver kommunene skal ha i fremtiden, må i sin helhet tas i denne prosessen. Det skaper forutsigbarhet og mulighet til å se helheten i forvaltningen. Det må gjennom kommunereformen gjøres helhetlige vurderinger av oppgavefordelingen mellom dagens tre forvaltningsnivåer.
4. Fylkestinget i Nordland viser til fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør. Kjernen i det regionale utviklingsansvaret er å skape en helhetlig og villet samfunnsutvikling for egen region. Vellykkede utviklingsstrategier må ta utgangspunkt i hvert fylkes unike ressurser og forutsetninger, og fordrer et nært samarbeid mellom fylkeskommunene, næringslivet og kommunene. Fylkestinget vil vise til at fylkeskommunen er godt i stand til å foreta helhetlige prioriteringer og samordne ulike sektorer på et regionalt nivå som skaper en god balanse mellom bruk og vern. Dette handlingsrommet bør utvides, heller enn å innskrenkes.
5. Det skal være lokal forvaltning av vilt og innlandsfisk slik det er i dag. Det er kommunene som i praksis er myndighet på de aller fleste områder innenfor forvaltningen av disse ressursene. Men flere av de utfordringer forvaltningen står overfor kan imidlertid best løses med samhandling på tvers av forvaltningsnivå og over kommunegrenser. Dette er i særlig grad knyttet til forvaltningen av vilt som trekker over større områder. Fylkestinget er uenig med utvalgets vurdering om at denne forvaltningsoppgaven bør ligge til hver enkelt kommune. En bærekraftig bestandsforvaltning som ser større områder under ett, ivaretas best av fylkeskommunen.
6. For å lykkes med et langsiktig samarbeid som ivaretar alle berørte parter trengs et forpliktende planverk. Regionale planprosesser er en viktig arena for samarbeid og samhandling mellom fylkeskommunene, regional stat, kommunene, næringslivet og frivillige organisasjoner. Nordland fylkesting har vedtatt en rekke regionale planer som bidrar til å følge opp disse intensjonene. *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk* er blant annet under utarbeidelse. Planen skal omfatte forvaltning av høstbare arter av vilt- og innlandsfisk i Nordland fylke, og skal bidra til at man får en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning på regionalt nivå på tvers av kommunegrensene. Denne planen tar også opp problematikk med påkjørsel av vilt på vei og bane. Dette er et område hvor flere kommuner og statlige etater koordineres for å utarbeide en felles bindende strategi. Gjennom *Fylkesplan for Nordland (2013-2025)* er det også vedtatt arealpolitiske retningslinjer som er med på å styre arealbruken på tvers av kommunegrensene.
7. Dagens forvaltningsmodell av nasjonalparker hvor lokale folkevalgte har råderett i forvaltningen gjennom områdestyrer er relativt nyetablert (2010). Innføring av en slik ny modell bør få virke en tid og evalueres grundig før det eventuelt innføres andre modeller.
8. Plan- og bygningsloven bør styrkes som verktøy i forvaltningen av verneområder. Dette gjelder spesielt kommunens ansvar for planlegging av egne arealer også i tilknytning til verneområder. Her har fylkeskommunen et veiledningsansvar som medfører at det kan skapes mer forutsigbarhet og likebehandling på tvers av kommunegrensene.
9. Fylkestinget ser at det er et problem at en rekke eiendommer i Nordland eies av mange i fellesskap etter dødsbo. Det må prioriteres å foretas en gjennomgang av lovverket med hensyn til eierskap av utmarkseiendommer, for løse problemstillingen med uklare eierforhold og sikre hensiktsmessig forvaltning.
10. Forvaltningsplaner for verneområder bør i større grad integrere hensynet til næringsutvikling. Det må være en opplagt oppgave for staten å synliggjøre bedre

hvilke gevinster som kan skapes.

11. Kommunenes kapasitet og kompetanse innen utmarksforvaltningen må styrkes. I denne sammenhengen kan fylkeskommunen være en viktig bidragsyter. Norge er et langt land med ulike utfordringer mellom regionene. Den relativt sett korte distansen mellom fylkeskommune og kommune gjør at informasjon og retningslinjer blir mer tilpasset regionale og lokale utfordringer.
12. Med hensyn til rettsikkerhet og habilitet er det viktig at regionalt nivå opprettholdes og styrkes. For å oppnå god balanse mellom bruk og vern kan det være en fordel med en viss distanse mellom brukerinteresser og forvalter. Innen jakt og fiske er det betydelige økonomiske interesser for grunneiere. Det er viktig at disse ressursene blir godt forvaltet også ut fra forvaltningsmessige hensyn.
13. Det kan være resursmessig formålstjenlig at Statens naturoppsyn (SNO) overtar de offentligrettslige oppgavene som i dag ligger til Fjelltjenesten. SNO vil bli styrket gjennom en slik organisering, og det vil innebære en forenkling for brukerne som da vil møte kun ett oppsyn. Fylkestinget forutsetter i så fall at det blir opprettet regionkontor i Nordland i tilknytning til Fylkesmannen i Nordland.
14. Den nasjonale kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge må fullføres. Fylkestinget vil påpeke at en slik kartlegging er en statlig oppgave. Dette vil kunne bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka. I tillegg vil en større grad av felles kunnskapsforståelse virke konfliktdempende.
15. Det bør utformes en tydeligere politisk strategi for den nasjonale utmarkspolitikken. Denne bør bli bedre samordnet slik at den blir enklere og håndheve og mer forutsigbar. Målet må være å avbøte konflikter og gi klarere rammer for samarbeid og interesseavklaringer. Lovgivningen bør også gjennomgå med tanke på samordning og effektivitet.

Bodø den 23.01.2015

Tomas Norvoll

fylkesrådsleder

sign

Hild-Marit Olsen

fylkesråd for kultur, miljø og

folkehelse

sign

23.01.2015 Fylkesrådet

FRÅD-020/2015

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

16.02.2015 Fylkestinget

Innstillinga fra komite for næring ble lagt frem av saksordfører Leif Lindstrøm, FrP

Nordland fylkesting uttaler følgende til forslag om forenkling av utmarksforvaltningen:

1. Fylkestinget i Nordland støtter faggruppens anbefalinger og intensjoner i rapporten om forenkling av utmarksforvaltningen.
2. For å lykkes med et langsiktig samarbeid som ivaretar alle berørte parter, trengs et forpliktende planverk. Regionale planprosesser er en viktig arena for samarbeid og samhandling mellom fylkeskommunene, stat, kommunene, næringslivet og frivillige organisasjoner. Nordland fylkesting har vedtatt en rekke regionale planer som bidrar til å følge opp disse intensjonene. *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk* er blant annet under utarbeidelse. Planen skal omfatte forvaltning av høstbare arter av vilt- og innlandsfisk i Nordland fylke, og skal bidra til at man får en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning på regionalt nivå. Denne planen tar også opp problematikk med påkjørsel av vilt på vei og bane. Dette er et område hvor flere kommuner og statlige etater koordineres for å utarbeide en felles bindende strategi. Gjennom *Fylkesplan for Nordland (2013-2025)* er det også vedtatt arealpolitiske retningslinjer som er med på å styre arealbruken på tvers av kommunegrensene.
3. Plan- og bygningsloven bør være et viktig verktøy i utmarksforvaltningen. Dette gjelder spesielt kommunens ansvar for planlegging av egne arealer også i tilknytning til verneområder.
4. Fylkestinget ser at det er en utfordring at en rekke eiendommer i Nordland eies av mange i fellesskap etter dødsbo. Det må prioriteres å foreta en gjennomgang av lovverket med hensyn til eierskap av utmarkseiendommer, for å løse problemstillingen med uklare eierforhold og sikre hensiktsmessig forvaltning.
5. Forvaltningsplaner for verneområder skal i større grad integrere hensynet til næringsutvikling.
6. Kommunenes kapasitet og kompetanse innen utmarksforvaltningen må styrkes. I denne sammenhengen kan fylkeskommunen være en viktig bidragsyter.
7. Det kan være ressursmessig formålstjenlig at Statens naturoppsyn (SNO) overtar de offentligrettslige oppgavene som i dag ligger til Fjelltjenesten. SNO vil bli styrket gjennom en slik organisering, og det vil innebære en forenkling for brukerne som da vil møte kun ett oppsyn. Fylkestinget forutsetter i så fall at det blir opprettet regionkontor i Nordland i tilknytning til Fylkesmannen i Nordland.
8. Nordland fylkesting mener det er viktig med en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka. Den nasjonale kartleggingen av naturverdier og naturmangfoldet i Norge må fullføres. Fylkestinget vil påpeke at en slik kartlegging er en statlig oppgave. I tillegg vil en større grad av felles kunnskapsforståelse virke konfliktdempende.
9. Det er viktig at fremtidig utmarksforvaltning blir forenklet og mer forutsigbar.

Målet må være å avbøte interessekonflikter og gi klarere rammer for samarbeid og interesseavklaringer. Lovgivningen bør også gjennomgå med tanke på samordning og effektivitet.

Henrik Bjørnevik, Ap, fremmet fylkesrådets innstilling på vegne av KrF og Ap

Nordland fylkesting uttaler følgende til forslag om forenkling av utmarksforvaltningen:

1. Norge har behov for et robust regionalt nivå underlagt direkte folkevalgt styring som kan ta et regionalt lederskap i samarbeid med kommuner, institusjoner, organisasjoner, næringsliv og statlig forvaltning.
2. Det regionale nivået må få et klart definert ansvar for oppgaver/sektorer som er viktige for den regionale utviklingen. Dette innebærer også ansvar for miljøoppgaver og naturressursforvaltning av regional karakter. Fylkesmannsembetets oppgaver bør konsentreres om å ivareta statlige interesser, kontroll og tilsyn. Utviklingsoppgaver må ligge til det regionale folkevalgte nivået.
3. Det er viktig at vurderingen rundt kommunenes oppgaver sees i sammenheng med den pågående kommunereformen. Hvilke oppgaver kommunene skal ha i fremtiden, må i sin helhet tas i denne prosessen. Det skaper forutsigbarhet og mulighet til å se helheten i forvaltningen. Det må gjennom kommunereformen gjøres helhetlige vurderinger av oppgavefordelingen mellom dagens tre forvaltningsnivåer.
4. Fylkestinget i Nordland viser til fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør. Kjernen i det regionale utviklingsansvaret er å skape en helhetlig og villet samfunnsutvikling for egen region. Vellykkede utviklingsstrategier må ta utgangspunkt i hvert fylkes unike ressurser og forutsetninger, og fordrer et nært samarbeid mellom fylkeskommunene, næringslivet og kommunene. Fylkestinget vil vise til at fylkeskommunen er godt i stand til å foreta helhetlige prioriteringer og samordne ulike sektorer på et regionalt nivå som skaper en god balanse mellom bruk og vern. Dette handlingsrommet bør utvides, heller enn å innskrenkes.
5. Det skal være lokal forvaltning av vilt og innlandsfisk slik det er i dag. Det er kommunene som i praksis er myndighet på de aller fleste områder innenfor forvaltningen av disse ressursene. Men flere av de utfordringer forvaltningen står overfor kan imidlertid best løses med samhandling på tvers av forvaltningsnivå og over kommunegrenser. Dette er i særlig grad knyttet til forvaltningen av vilt som trekker over større områder. Fylkestinget er uenig med utvalgets vurdering om at denne forvaltningsoppgaven bør ligge til hver enkelt kommune. En bærekraftig bestandsforvaltning som ser større områder under ett, ivaretas best av fylkeskommunen.
6. For å lykkes med et langsiktig samarbeid som ivaretar alle berørte parter trengs et forpliktende planverk. Regionale planprosesser er en viktig arena for samarbeid og samhandling mellom fylkeskommunene, regional stat, kommunene, næringslivet og frivillige organisasjoner. Nordland fylkesting har vedtatt en rekke regionale planer som bidrar til å følge opp disse intensjonene. *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk* er blant annet under utarbeidelse. Planen skal omfatte forvaltning av høstbare arter av vilt- og innlandsfisk i Nordland fylke, og skal bidra til at man får en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning på regionalt nivå på tvers av kommunegrensene. Denne planen tar også opp problematikk med påkjørsel av vilt på vei og bane. Dette er et område hvor flere kommuner og statlige etater koordineres for å utarbeide en felles bindende strategi. Gjennom *Fylkesplan for Nordland (2013-2025)* er det også vedtatt arealpolitiske retningslinjer som er med på

- å styre arealbruken på tvers av kommunegrensene.
7. Dagens forvaltningsmodell av nasjonalparker hvor lokale folkevalgte har råderett i forvaltningen gjennom områdestyrer er relativt nyetablert (2010). Innføring av en slik ny modell bør få virke en tid og evalueres grundig før det eventuelt innføres andre modeller.
 8. Plan- og bygningsloven bør styrkes som verktøy i forvaltningen av verneområder. Dette gjelder spesielt kommunens ansvar for planlegging av egne arealer også i tilknytning til verneområder. Her har fylkeskommunen et veiledningsansvar som medfører at det kan skapes mer forutsigbarhet og likebehandling på tvers av kommunegrensene.
 9. Fylkestinget ser at det er et problem at en rekke eiendommer i Nordland eies av mange i fellesskap etter dødsbo. Det må prioriteres å foretas en gjennomgang av lovverket med hensyn til eierskap av utmarkseiendommer, for løse problemstillingen med uklare eierforhold og sikre hensiktsmessig forvaltning.
 10. Forvaltningsplaner for verneområder bør i større grad integrere hensynet til næringsutvikling. Det må være en opplagt oppgave for staten å synliggjøre bedre hvilke gevinster som kan skapes.
 11. Kommunenes kapasitet og kompetanse innen utmarksforvaltningen må styrkes. I denne sammenhengen kan fylkeskommunen være en viktig bidragsyter. Norge er et langt land med ulike utfordringer mellom regionene. Den relativt sett korte distansen mellom fylkeskommune og kommune gjør at informasjon og retningslinjer blir mer tilpasset regionale og lokale utfordringer.
 12. Med hensyn til rettsikkerhet og habilitet er det viktig at regionalt nivå opprettholdes og styrkes. For å oppnå god balanse mellom bruk og vern kan det være en fordel med en viss distanse mellom brukerinteresser og forvalter. Innen jakt og fiske er det betydelige økonomiske interesser for grunneiere. Det er viktig at disse ressursene blir godt forvaltet også ut fra forvaltningsmessige hensyn.
 13. Det kan være resursmessig formålstjenlig at Statens naturoppsyn (SNO) overtar de offentligrettslige oppgavene som i dag ligger til Fjelltjenesten. SNO vil bli styrket gjennom en slik organisering, og det vil innebære en forenkling for brukerne som da vil møte kun ett oppsyn. Fylkestinget forutsetter i så fall at det blir opprettet regionkontor i Nordland i tilknytning til Fylkesmannen i Nordland.
 14. Den nasjonale kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge må fullføres. Fylkestinget vil påpeke at en slik kartlegging er en statlig oppgave. Dette vil kunne bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka. I tillegg vil en større grad av felles kunnskapsforståelse virke konfliktdempende.
 15. Det bør utformes en tydeligere politisk strategi for den nasjonale utmarkspolitikken. Denne bør bli bedre samordnet slik at den blir enklere og håndheve og mer forutsigbar. Målet må være å avbøte konflikter og gi klarere rammer for samarbeid og interesseavklaringer. Lovgivningen bør også gjennomgå med tanke på samordning og effektivitet.

Marit Tennfjord, SV, fremmet følgende forslag til endret punkt 10

Forvaltningsplaner for verneområder skal ta utgangspunkt i verneformålet. Næringsutvikling i, eller i randsonen av vernede områder må ta utgangspunkt i dette. Det er en oppgave at staten også synliggjør slike muligheter.

Johan Petter Røssvoll, Sp, fremmet Sps forslag fra komiteen til punkt 1

Nordland fylkestinger positiv til å se på tiltak for vesentlig å forenkle utmarksforvaltningen og legge mer ansvar og myndighet til kommunene.

Votering

Sps forslag til punkt 1 fikk 12 stemmer og falt (4SP og 8Frp).

SVs forslag fikk 7 stemmer og falt (3SV og 4SP).

Forslaget fra Ap og KrF (fylkesrådets innstilling) vedtatt mot 20 stemmer avgitt for Høyres forslag (8H, 8H og 4SP).

FT-015/2015

Vedtak

Nordland fylkesting uttaler følgende til forslag om forenkling av utmarksforvaltningen:

1. Norge har behov for et robust regionalt nivå underlagt direkte folkevalgt styring som kan ta et regionalt lederskap i samarbeid med kommuner, institusjoner, organisasjoner, næringsliv og statlig forvaltning.
2. Det regionale nivået må få et klart definert ansvar for oppgaver/sektorer som er viktige for den regionale utviklingen. Dette innebærer også ansvar for miljøoppgaver og naturressursforvaltning av regional karakter. Fylkesmannsembetets oppgaver bør konsentreres om å ivareta statlige interesser, kontroll og tilsyn. Utviklingsoppgaver må ligge til det regionale folkevalgte nivået.
3. Det er viktig at vurderingen rundt kommunenes oppgaver sees i sammenheng med den pågående kommunereformen. Hvilke oppgaver kommunene skal ha i fremtiden, må i sin helhet tas i denne prosessen. Det skaper forutsigbarhet og mulighet til å se helheten i forvaltningen. Det må gjennom kommunereformen gjøres helhetlige vurderinger av oppgavefordelingen mellom dagens tre forvaltningsnivåer.
4. Fylkestinget i Nordland viser til fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør. Kjernen i det regionale utviklingsansvaret er å skape en helhetlig og villet samfunnsutvikling for egen region. Vellykkede utviklingsstrategier må ta utgangspunkt i hvert fylkes unike ressurser og forutsetninger, og fordrer et nært samarbeid mellom fylkeskommunene, næringslivet og kommunene. Fylkestinget vil vise til at fylkeskommunen er godt i stand til å foreta helhetlige prioriteringer og samordne ulike sektorer på et regionalt nivå som skaper en god balanse mellom bruk og vern. Dette handlingsrommet bør utvides, heller enn å innskrenkes.
5. Det skal være lokal forvaltning av vilt og innlandsfisk slik det er i dag. Det er kommunene som i praksis er myndighet på de aller fleste områder innenfor forvaltningen av disse ressursene. Men flere av de utfordringer forvaltningen står overfor kan imidlertid best løses med samhandling på tvers av forvaltningsnivå og over kommunegrenser. Dette er i særlig grad knyttet til forvaltningen av vilt som trekker over større områder. Fylkestinget er uenig med utvalgets vurdering om at denne forvaltningsoppgaven bør ligge til hver enkelt kommune. En bærekraftig bestandsforvaltning som ser større områder under ett, ivaretas best av fylkeskommunen.
6. For å lykkes med et langsiktig samarbeid som ivaretar alle berørte parter trengs et

forpliktende planverk. Regionale planprosesser er en viktig arena for samarbeid og samhandling mellom fylkeskommunene, regional stat, kommunene, næringslivet og frivillige organisasjoner. Nordland fylkesting har vedtatt en rekke regionale planer som bidrar til å følge opp disse intensjonene. *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk* er blant annet under utarbeidelse. Planen skal omfatte forvaltning av høstbare arter av vilt- og innlandsfisk i Nordland fylke, og skal bidra til at man får en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning på regionalt nivå på tvers av kommunegrensene. Denne planen tar også opp problematikk med påkjørsel av vilt på vei og bane. Dette er et område hvor flere kommuner og statlige etater koordineres for å utarbeide en felles bindende strategi. Gjennom *Fylkesplan for Nordland (2013-2025)* er det også vedtatt arealpolitiske retningslinjer som er med på å styre arealbruken på tvers av kommunegrensene.

7. Dagens forvaltningsmodell av nasjonalparker hvor lokale folkevalgte har råderett i forvaltningen gjennom områdestyrer er relativt nyetablert (2010). Innføring av en slik ny modell bør få virke en tid og evalueres grundig før det eventuelt innføres andre modeller.
8. Plan- og bygningsloven bør styrkes som verktøy i forvaltningen av verneområder. Dette gjelder spesielt kommunens ansvar for planlegging av egne arealer også i tilknytning til verneområder. Her har fylkeskommunen et veiledningsansvar som medfører at det kan skapes mer forutsigbarhet og likebehandling på tvers av kommunegrensene.
9. Fylkestinget ser at det er et problem at en rekke eiendommer i Nordland eies av mange i fellesskap etter dødsbo. Det må prioriteres å foretas en gjennomgang av lovverket med hensyn til eierskap av utmarkseiendommer, for løse problemstillingen med uklare eierforhold og sikre hensiktsmessig forvaltning.
10. Forvaltningsplaner for verneområder bør i større grad integrere hensynet til næringsutvikling. Det må være en opplagt oppgave for staten å synliggjøre bedre hvilke gevinster som kan skapes.
11. Kommunenes kapasitet og kompetanse innen utmarksforvaltningen må styrkes. I denne sammenhengen kan fylkeskommunen være en viktig bidragsyter. Norge er et langt lang med ulike utfordringer mellom regionene. Den relativt sett korte distansen mellom fylkeskommune og kommune gjør at informasjon og retningslinjer blir mer tilpasset regionale og lokale utfordringer.
12. Med hensyn til rettsikkerhet og habilitet er det viktig at regionalt nivå opprettholdes og styrkes. For å oppnå god balanse mellom bruk og vern kan det være en fordel med en viss distanse mellom brukerinteresser og forvalter. Innen jakt og fiske er det betydelige økonomiske interesser for grunneiere. Det er viktig at disse ressursene blir godt forvaltet også ut fra forvaltningsmessige hensyn.
13. Det kan være resursmessig formålstjenlig at Statens naturoppsyn (SNO) overtar de offentligrettslige oppgavene som i dag ligger til Fjelltjenesten. SNO vil bli styrket gjennom en slik organisering, og det vil innebære en forenkling for brukerne som da vil møte kun ett oppsyn. Fylkestinget forutsetter i så fall at det blir opprettet regionkontor i Nordland i tilknytning til Fylkesmannen i Nordland.
14. Den nasjonale kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge må fullføres. Fylkestinget vil påpeke at en slik kartlegging er en statlig oppgave. Dette vil kunne bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka. I tillegg vil en større grad av felles kunnskapsforståelse virke konfliktdempende.
15. Det bør utformes en tydeligere politisk strategi for den nasjonale utmarkspolitikken. Denne bør bli bedre samordnet slik at den blir enklere og håndheve og mer forutsigbar. Målet må være å avbøte konflikter og gi klarere rammer for samarbeid

og interesseavklaringer. Lovgivningen bør også gjennomgå med tanke på samordning og effektivitet.

Vedlegg

Tittel	DokID
Endelig rapport fra faggruppen - Forenkling av utmarksforvaltningen	508510
Til høring - faggrupperapport forenkling av utmarksforvaltningen - høringsfrist 27.02.2015	508509
FT-sak 015-2015 Forslag fra SV	526779
FT-sak 15-2015 Innstilling fra komite for næring	526780